2013. november 25., hétfő • LXXI. évfolyam • 274. szám, 16 oldal • 230 forint, előfizetőknek 150 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Veiszer Alindának a közmédia nóták felkonferálását ajánlotta

- A népszerű műsorvezető ellen két fegyelmi eljárást is indítottak.
- Hosszas tortúra után távozott az MTVA-tól. **Interjú →10**

ZENEHAJÓRA ÜLTETI FEL A GYEREKEKET A TÉVÉSZTÁR

Kultúra →12

Egészségügy Egy bázisban az adatok

Megnyílnak a betegakták

Danó Anna

Gyakorlatilag korlát nélkül kutathatnak majd a betegek korábbi egészségügyi adatai között a kezelőorvosok – a parlament előtt lévő törvénymódosítás szerint. Ez azt jelenti, hogy – egy központi informatikai adatbázis használatával – bármelyik orvos megismerhetné bármelyik kezelésre szoruló betegnek az összes egészségügyi információját, kivéve, ha azt az illető előzetesen írásban megtiltotta az egészségbiztosító hivatalában.

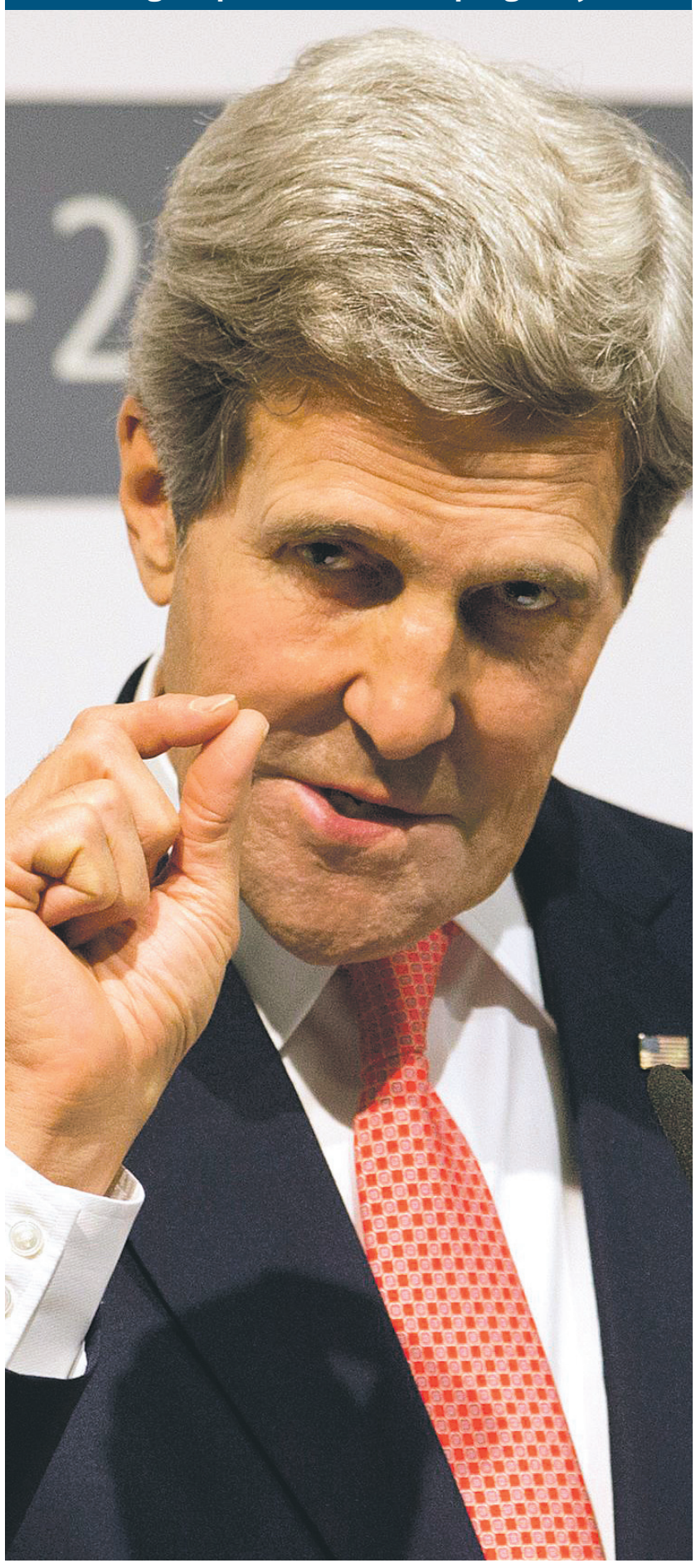
– Bárkit bármikor, bárhol érhet baleset, kerülhet váratlanul egészségügyi katasztrófahelyzetbe, s ilyenkor az élete múlhat a helyes orvosi döntésen. Ilyet pedig csak kellő információ birtokában lehet hozni, azaz, ha az orvosnak van lehetősége akár az út szélén vagy a mentőautóban is ellenőriznie: az illető mire allergiás vagy éppen milyen kezelést kap, szed-e, és ha igen, milyen gyógyszert – mondta lapunknak *Selmeczi Kamill* háziorvos. Hozzátette: éppen ezért nem szabad elrontani a lehetőséget „kicsinyes és védhetetlen” személyiségi jogi csűrcsavarokkal. Kollégája álláspontját erősítette *Komáromi Zoltán* háziorvos is, aki szerint a rohamkocsikkal mentetteknél általában a személyi okmányaikon kívül nincs egyéb irat.

A gyógyítók hajlamosak csak a jót látni az új szabályozásban, ellenben a polgárok jogvédelmére érzékenyek szerint nincs olyan tényleges egészségügyi előny, amit ne lehetne kevesebb kárral, kockázattal kiszolgálni. *Alexin Zoltán* adatvédelmi szakértő szerint a módosítás lényegében megszüntetné az orvosi titoktartást, hiszen egyetlen központi adatbank kezelné a jövőben tízmillió állampolgár összes egészségügyi adatát. Az orvosokat arra kötelezné, hogy minden egyes vizsgálat eredményét ebbe az adatbázisba rögzítsék. Arra a kérdésre, hogy szerinte konkrétan milyen károk érhetik ezzel az embereket, Alexin elmondta: például az üzemorvosok olyan adatokat ismerhetnének meg, amelyek nem feltétlen tartoznak a munkáltatók által fizetett orvosokra. Egy másik példa: ha valaki az egészségkárosodása miatt pert indít az ellátó ellen, akkor eddig az igazságügyi orvos szakértő csak a konkrét műtét adatait ismerhette meg, mostantól viszont a teljes betegéletutat feltárhatná. A gyerekkori szőrtüszőgyulladástól kezdve mindent áttanulmányozhat, s akár olyan következtetésre is juthat, hogy az egészségkárosodás egy másik, korábban is meglévő elváltozás, és nem az aktuális beavatkozás következménye. Az sem elhanyagolható szempont, hogy az adatbázisokat nem független személyzet működteti, hanem lojális alkalmazottak, akiknek nem érdekük a jogsértések nyilvánosságra hozása. Alexin Zoltán szerint a sürgősségi életmentéshez éppen elegendő lenne az információs hálón egy úgynevezett életmentő „zsebet” működtetni, és ide rögzíteni a legfontosabb paramétereket (gyógyszerallergia, cukorbetegség, vérzékenység).

Alexin Zoltán szerint például a francia adatvédelmi hatóság csak olyan feltételekkel engedte a DMP rendszer (Dossier Medical Personnel – személyes egészségügyi dosszié) működését 2012-től kezdve, hogy azt független, érdektelen harmadik személyek működtetik egyedi akkreditáció után. A rendszer semmilyen személyes azonosító adatot nem tárol egy azonosító számon kívül (amelynek a személyekhez rendelése a beteg által használt elektronikus kártyával történik), továbbá sem a kutatók, sem a rendőri szervek nem férhetnek hozzá (csak az intézményekben tárolt egyedi ellátási adatokhoz).

Az egészségbiztosító egykori informatikai vezetője, *Király Gyula* a készülő szabályozás kapcsán lényegében biztonságosnak ítéli a betegek információs védelmét. Hiszen a rendszer naplózza majd az adatlekérdezéseket, és ha ezt nem követi terápia vagy ellátás, az egészségbiztosító rákérdezhet: mi célból kutakodott valaki az adatbázisban? Hozzátette: erősíthetné az új rendszer iránti bizalmat, ha például az ügyfélkapun keresztül az állampolgárok is megnézhetnék, hogy ki mikor nézte meg az adataikat. Hozzátette: akkor lehetne még „kerekebb”, támadhatatlanabb az új rendszer, ha a beteg maga dönthetne – például egy úgynevezett kulcskártya segítségével –, mikor kinek enged bepillantást az adataiba.

Genfi megállapodás Irán atomprogramjáról

Irán hajlandó hat hónapra visszafogni az atomprogramját és megnyitni a nukleáris létesítményeit a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség előtt, ennek fejében a nyugati hatalmak enyhítenek a szankciókon, a perzsa ország gazdasága 6-7 milliárd dollárhoz jut – ez szerepel a vasárnap Genfben aláírt megállapodásban. John Kerry amerikai külügyminiszter szerint a megállapodással az egész Közel-Kelet – beleértve Izraelt is – biztonságosabb lett. →7 FOTÓ: REUTERS – CAROLYN KASTER

ÖTÖDIK HASÁB

Vásárnap

A plázák, bevásárlóközpontok üzleteinek vasárnapi nyitva tartása a fogyasztók szokásainak megváltozása miatt olyan alapvető társadalmi igénnyé lett, amelynek minden jóérzésű kereskedőnek meg kell felelnie, így aztán nem reális elvárás, hogy a pihenés helyett dolgozó alkalmazottat megillesse a munka törvénykönyvében előírt csekély pluszpénz. Így értelmezhető a Kúria ítélete, amely ítélet más hasonló bírósági döntés alapjául is szolgálhat. Pedig vannak ellenérvek bőven. Főleg, ha azzal árnyaljuk a képet, hogy a verdiktet egy kereskedő és a munkaügyi hatóság vitájában mondta ki a bíróság az utóbbi ellen, amely pont amiatt marasztalta el az üzlettulajdonost, mert nem fizette ki a vasárnapi gázsit. Ezért ijesztő ez az ítélet. Mondhatnak a kereskedők bármit, hogy eddig a gyakorlat szerint ők aztán kifizették a hétvégi napért az extra pénzt, arra, hogy eztán, ha van lehetőség, lespórolják majd a bértömegből, pont az a bizonyíték, hogy ez az ügy eljutott a Kúriáig.

Most a politikán a sor, mert nem lehet kérdés: mindenkit megillet(nek) a hétvégi pihenőnap(ok), s az sem, hogy aki mégis vállalkozik a munkára, azt honorálni kell. Nem lehet a széles néptömegek vásárlás iránti vágyával indokolni azt, hogy valaki vasárnapi munkára kényszerítse az alkalmazottját. Még akkor sem, ha a vasárnap ugyebár időtlen idők óta a vásározásról szól. Mert pont a vásárosok tudják a legjobban, milyen jól lehet keresni a hét utolsó napján, s milyen hamar felkopna az álluk, ha ezek után más munkáltatók is kedvet kapnának a vasárnapi műszakhoz. *(A szerk.)*

Vélemény

Üzenetféle a múltnak

Kácsor Zsolt beszámol Ady Endrének, mi is valósult meg a költő-szerkesztő száz évvel ezelőtti álmaiból. →9

9 770237 377015 13274

Magyarországon hiába mérik be az Európából jövő gyorshajtókat

November 7-én lejárt a határidő a közlekedési szabálysértésekről szóló uniós adatcsere jogi és technikai feltételeinek megteremtésére. →6

Ma már nem számít utópiának a nézőt figyelő okostelevízió

Botrány tört ki Nyugat-Európában amiatt, hogy a gyártó cégek a készüléken keresztül részletes adatokat gyűjtenek tévézési szokásainkról. →14

HIRDETÉS

